

Аналітичний департамент Національного рейтингового агентства «Рюрік» проаналізував статистичну інформацію ринку публічних інститутів спільного інвестування України за результатами 2012 року. Проведений аналіз дозволив зробити ряд нижченаведених висновків.

Динаміка провідних фондових індексів світу протягом 2012 року була висхідною, при чому більшість індексів майже досягли рівнів своїх значень початку 2011 року. Очікування міжнародних інвесторів перебували під впливом чималої кількості вагомих подій як глобального, так і місцевого характеру, що мали позитивне значення з точки зору ринків акцій.

Американський індекс широкого ринку S&P500 завершив 2012 рік з +13,41%, а більшість європейських та азіатських ринків завершили цей період в межах від +3% до +30%. Слід зауважити, що протягом 2012 року найбільшого зростання набув індекс DAX (Німеччина), з початку року його значення зросло на 29,06%.

Також суттєво збільшились індекси Hang Seng (Гонконг) (+22,96%) та Nikkei 225 (Японія) (+22,94%). Американські індекси також зазнали зростання, проте, дещо помірнішого (NASDAQ Composite – +13,45%, DJIA – +5,60%). Дещо зросли російські індекси (ПТС – +10,50%, ММВБ – +5,17%), які за результатами I півріччя 2012 року демонстрували негативну динаміку, що було пов'язано з падінням цін на нафту, з якими вищезазначені індекси суттєво корелюють. Протягом II півріччя 2012 року ціни на нафту зросли (в цілому за 2012 рік – +3,74%), що і спричинило відновлення позитивної динаміки російських індексів.

Ударом по вітчизняним індексам став факт зниження довгострокових кредитних рейтингів України. Так, зокрема, міжнародне рейтингове агентство Standard&Poor's знизило суверенний рейтинг України з «BB-» до «B». Зниження довгострокового кредитного рейтингу України пов'язане зі значними потребами країни у зовнішньому фінансуванні, головним чином внаслідок настання термінів погашення кредитів Міжнародного валютного фонду. В цілому, слід зауважити, що зважаючи на зниження суверенного рейтингу держави, міжнародні агентства були змушені знижувати довгострокові кредитні рейтинги позичальників і боргових інструментів українських компаній, зокрема, низки банків та агрохолдингів тощо.

Продовження негативної динаміки зниження вітчизняних фондових індексів (-34,84% та -38,50% за 2012 рік – індекси УБ та ПФТС відповідно) разом із суттєвим зменшенням обсягів торгів на фондових біржах свідчить про суттєвий відтік ліквідності з інструментів фондового ринку України. Слід зауважити, що продовження даної тенденції може призвести до повного відторгнення інструментів фондового ринку вітчизняними інвесторами.

За останніми наявними даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, станом на 01.10.2012 р. кількість ліцензій, виданих професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, становила 1554 од., з них 351 ліцензія на провадження діяльності з управління активами інституційних інвесторів.

Загальна кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів станом на 01.12.2012 р. складала 1880 інститутів спільного інвестування, з яких: 328 – корпоративні,

1552 – пайові інвестиційні фонди. Таким чином, за січень-листопад 2012 року загальна кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів зросла на 140 од., при чому в більшій мірі за рахунок збільшення кількості пайових інвестиційних фондів, кількість яких зросла на 95 од.

Зважаючи на те, що українські індекси продемонстрували негативну динаміку, відкриті, інтервальні та закриті ІСІ показали значну від'ємну дохідність протягом 2012 року (-11,58%, -18,96% та -19,17% відповідно). За підсумками року, враховуючи суттєву просадку вітчизняних фондових індексів, управляючим компаніям вдалось дещо послабити падіння дохідності фондів. При цьому позитивну дохідність у 2012 році вдавалось продемонструвати, в переважній більшості, лише фондам з великою часткою fixed income (з фіксованою дохідністю) інструментів.

Результати окремих публічних фондів вказують на наявність реальної можливості розпочати висхідний тренд, що створює передумови для сподівання на відновлення ринку певним категоріям інвесторів. Однак під впливом загальнополітичних та макроекономічних факторів, а також збереження складної ситуації на зарубіжних ринках, сектор публічних ІСІ, враховуючи поточні результати діяльності, продовжує характеризуватись суттєвим відтоком інвестиційних коштів, що спонукає управляючі компанії до прийняття вичікувальної позиції, при цьому їх стратегія суттєво знижує ліквідність інструментів ринку, знижуючи тим самим їх інвестиційну привабливість.

У порівнянні з результатами попереднього року, фінансові результати 2012 року, на думку аналітиків НРА «Рюрік», вказують на підвищення ефективності управління активами фондів. Проте ринок публічних ІСІ в цілому у короткостроковій перспективі НРА «Рюрік» характеризує як збиткову галузь з доволі низькою інвестиційною привабливістю.

В цілому, результати діяльності публічних ІСІ у IV кварталі 2012 року зокрема та у 2012 році в цілому свідчать про загальноринкову нерентабельність всіх типів інвестиційних фондів за тотального відтоку інвестиційних ресурсів з усіх типів інститутів спільного інвестування.

Разом з тим, як показує кращий світовий досвід, у довгостроковій перспективі фінансові інвестиції у інструменти фондового ринку (в тому числі – інвестиційні сертифікати ІСІ) зазвичай забезпечують дохідність вищу, ніж за банківськими депозитами.

Протягом 2012 року відбулась низка законодавчих змін у регулюванні ринку публічних ІСІ. НРА «Рюрік» буде відслідковувати вплив змін у законодавстві на ринок ІСІ, що знайде своє відображення у наступних аналітичних оглядах.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних Української асоціації інвестиційного бізнесу (режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>), НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>), НКЦПФР (режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>), фондової біржі ПФТС (режим доступу: <http://www.pfts.com>), Української біржі (режим доступу: <http://www.ux.ua>), фондової біржі «Перспектива» (режим доступу: <http://fbp.com.ua>).

Повні версії аналітичних оглядів завжди є у вільному доступі на офіційному сайті НРА «Рюрік» (<http://rurik.com.ua>).

Відповідальний за випуск:

к.е.н., Долінський Леонід Борисович, тел. (044) 383-04-76.

Відповідальний аналітик:

Ніколаєнко Костянтин Сергійович, тел. (044) 484-00-53 (вн. 117).